

ÄRENDELISTA

STYRELSEN 31.8.2018

Kallelse till sammanträde fredagen den 31 augusti kl. 12.00 i styrelserummet.

Paragraf	Ärende
72	Sammankallande och beslutsförhet
73	Justering av protokoll
74	Föredragningslistans godkännande
75	Budget 2019, ekonomiplan 2020-2023
76	Delgivning

OBS! Vänligen meddela Anita Husell-Karlström, tel. 538 412 eller e-post: anita.husell-karlstrom@ahs.ax om du inte kan delta i styrelsemötet.

Annette Holmberg-Jansson
Ordförande

PROTOKOLL

Nr 9 2018

Datum fredagen den 31 augusti 2018
Paragraf nr Paragraf nr 72-76
Plats och tid Styrelserummet kl. 12.00-15.10

Beslutande Annette Holmberg-Jansson ordförande
Ingrid Johansson vice ordförande
Carina Aaltonen ledamot
Tomas Blomberg ledamot
Runar Karlsson ledamot
Runa-Lisa Jansson ersättare

Föredragande Jeanette Pajunen hälso- och sjukvårdsdirektör

Frånvarande Ingvar Björling ledamot

Övriga närvarande Olli-Pekka Lehtonen chefläkare
Sirpa Mankinen vårdchef
Joachim Eriksson vik. ekonomichef
Terese Åsgård personalchef
Wille Valve minister till kl.14.37

Protokollförelse Anita Husell-Karlström förvaltningssekreterare

Protokolljustering Dagens protokoll förklaras justerat direkt efter mötet.

Protokolljusterare Runar Karlsson

Annette Holmberg-Jansson
ordförande

Jeanette Pajunen
hälso- och sjukvårdsdirektör

SAMMANKALLANDE OCH BESLUTFÖRHET

§ 72 FÖRSLAG: Sammanträdet förklaras lagligen sammankallat och beslutfört.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

JUSTERING AV PROTOKOLL

§ 73 FÖRSLAG: Protokoll förklaras justerat när det har undertecknats av mötets ordförande och en på mötet utsedd protokolljusterare samt kontrasignerats av föredragande.

BESLUT: Beslöt utse Runar Karlsson till protokolljusterare.

FÖREDRAGNINGSLISTANS GODKÄNNANDE

§ 74 FÖRSLAG: Beslutar att föredragningslistan godkänns.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

BUDGET 2019, EKONOMIPLAN 2020-2023

§ 75

Beredare: jeanette.pajunen@ahs.ax telefon 018 53 8415

joachim.eriksson@ahs, telefon 018 53 5165

Föredragande: hälso- och sjukvårdsdirektör Jeanette Pajunen

Styrelsen för Ålands Hälso- och sjukvård påbörjade budgetarbetet inför 2019 den 25.5.2018 § 57 och mera ingående på sitt sammanträde den 17.8.2019 § 71. Styrelsen erhöll en presentation som innehöll ekonomiska rapporter, prestationer och resurser, statistik över ÅHS hälso- och sjukvårdskostnader i jämförelse med Sverige och Finland och påverkande faktorer gällande framtida kostnadsutveckling. Styrelsen erhöll även ett mycket preliminärt nettobudgetförslag för år 2019.

ÅHS har av Landskapsregeringen erhållit en nettobudgetram på 78 760 000€ för år 2019. 2019 års nettoram är därmed 495 000€ lägre än 2018 års nettobudget på 79 255 000€. Prognosen för 2018 som baserar sig på årets första sex månader visar ett budgetunderskott på 1 148 000€. Det är främst anslaget för Vård utom Åland som visat sig vara budgeterat på en för låg nivå. Den sammanlagda effekten av det förväntade budgetunderskottet för 2018 och sparkravet för 2019 gör att ÅHS bör sänka nettokostnadsnivån för 2019 med 1 643 000€ för att uppfylla landskapsregeringens givna budgetram. Ovanstående nettosummor inkluderar inte avskrivningar.

ÅHS ledning har granskat verksamheten, jämfört verksamhetsstatistik med motsvarande i Finland och Sverige och fört en dialog med klinik- och enhetschefer. Att på ett år sänka nettokostnadsnivån med ca 1,6 milj. euro är möjligt men kräver snabba och mycket radikala åtgärder. Tidsramen tillåter ingen ingående analys över eventuella effekter på kort och lång sikt över åtgärderna.

Den största enskilda utgiftsposten är personalkostnaderna som utgör ca 65% av ÅHS totala nettobudget, ca 73% om anslaget för Vård utom Åland exkluderas. Den enda möjligheten att snabbt minska kostnaderna är att minska antalet vårdplatser och på så sätt kunna minska personalutgifterna. Analys och jämförelse har visat att antalet vårddagar/invånare på Åland är lägre än motsvarande i riket. Av detta kan man dra slutsatsen att sjukhuset redan idag används rätt sparsamt. Utan noggrann konsekvensbedömning är det riskfyllt att minska antalet bäddplatser. För att nå hela kravet på sänkta nettokostnader borde minst 10 dygnetruntvårdplatser stängas, vilket är ca 8% av ÅHS totala bäddplatskapacitet. Beaktas bör även att ett minskat antal vårdplatser även kan påverka intäkterna och att kostnaderna för verksamhetsutrymmen består.

BUDGET 2019, EKONOMIPLAN 2020-2023**§ 75**

En annan kortsiktig men tidskrävande lösning är permittering av personalen. Att permittera personal ger en tillfällig sänkning av kostnaderna. Dessutom försämras vanligtvis produktiviteten vilket påverkar patienternas tillgång till vård bland annat genom förlängda köer. Permitteringar riskerar också att generera långsiktiga negativa effekter i form av försämrat arbetsklimat.

ÅHS ledning förespråkar en mera långsiktig och behärskad effektivisering av organisationen och verksamheten. Hälso- och sjukvårdens kostnadsutveckling bör stävjas på ett hållbart sätt som garanterar god vårdkvalitet och tillgänglighet.

Det är av största vikt att hela organisationen ges möjlighet att delta i ett utvecklingsarbete för att en effektivisering och modernisering av verksamheten skall lyckas.

Budgetförslag 2019, ekonomiplan 2020-2023

exkl. avskrivningar och extern finansiering	budget 2017	bokslut 2017	budget 2018	prognos 2018	budget 2019	LR ram 2019
Intäkter	-7 550 000	-8 134 728	-7 900 000	-8 000 000	-8 000 000	
Personalkostnader	52 110 000	51 518 972	51 519 000	51 233 000	51 759 000	
Konsumtionskostnader	21 820 000	22 590 100	20 931 000	21 505 000	21 157 000	
Intern hyra till FV	0	0	6 265 000	6 265 000	6 335 000	
Vård utanför Åland	9 000 000	9 109 616	8 440 000	9 400 000	9 000 000	
Bruttokostnader	82 930 000	83 218 688	87 155 000	88 403 000	88 251 000	
Nettokostnader	75 380 000	75 083 960	79 255 000	80 403 000	80 251 000	78 760 000
Differens budget 2019 och LR ram 2019					1 491 000	
<i>inkl. kostnader för nytt helikopteravtal 181 000</i>						
<i>inkl. löneökningar i samband med utförd arbetsvärdering 165 000 som ej beaktats i LR ram</i>						
Differens budget 2019 och LR ram 2019					1 145 000	
<i>exkl. kostnader för nytt helikopteravtal och löneökningar i samband med utförd arbetsvärdering som ej beaktats i LR ram</i>						

Budgetgrunden för 2019 baserar sig på 2018 års budgetnivå justerad med de mest kritiska faktorerna utgående från prognos 2018. Beaktat finns även de mest nödvändiga satsningarna med tanke på verksamheten.

Budgetförslaget för 2019 överskrider den av landskapsregeringen givna budgetramen med 1 145 000 €. Den överstigande summan inkluderar inte de utgiftsposter på sammanlagt 346 000 euro som ÅHS lovats kompensation för av landskapsregeringen i form av en justerad ram. För att möta kravet på en nettokostnadssänkning på 1 643 000€ har följande åtgärder vidtagits:

BUDGET 2019, EKONOMIPLAN 2020-2023

§ 75

- Anslaget för vård utom Åland har höjts med 560 000€ från 8 440 000€ till 9 000 000€, prognosen för 2018 visar en kostnadsnivå på ca 9 400 000€. Detta motiveras av att anslaget är ytterst svårt att förutspå, tidigare års bokslut har varierat mellan 8,9-9,1 milj.€, satsningar på bl.a. egen MRT ses fullt ut först under 2019.
- Städdimensioneringen och effektiviseringen av processerna därigenom möjliggör en sänkning av anslaget med 100 000€.
- Personalanslaget är höjt med 300 000€ utgående ifrån de satsningar som är ytterst nödvändiga för att upprätthålla en adekvat vård, tilläggskostnaden för satsningen täcks genom en effektivisering på 300 000€. Effektiviseringssumman beräknas uppnås genom en effektivare sam användning av personal samt koordinering av vikarieresurser.

I den långsiktiga planeringen gällande organisationens ekonomi och kostnadsutveckling ingår uppgörandet och fastställandet av en utvecklingsplan. Utvecklingsplanens förväntade ekonomiska konsekvenser bör synas i följande års budgeter och ekonomiplaner.

ÅHS ledning har identifierat ett behov av utveckling, modernisering och effektivisering inom organisationen. Det är en omöjlighet att i dagsläget kunna konkretisera och precisera allt i en utvecklingsplan som sträcker sig över flera år. Endast på ett mera övergripande plan kan utvecklingshelheter beskrivas. En utvecklingsplan bör få leva i takt med att dialogen i organisationen utvecklas.

Följande utvecklingsområden har identifierats:

1. Förändring av organisationsstruktur och organisationskultur
  - Organisationsstrukturen behöver förenklas och förtydligas för att underlätta och förbättra styrningen av organisationen
  - Reglementet som ÅHS styrdokument behöver anpassas till den förnyade organisationsstrukturen
  - Uppgörandet av en övergripande vision och strategi för organisationen som är förankrad på alla organisationsnivåer
  - Bättre, kontinuerlig dialog mellan ledning och personal
  - Arbeta för en organisationskultur som enar ett idag rätt så splittrat ÅHS, gemensam riktning och gemensamma målsättningar
  - Ett ökat samarbete mellan kliniker/enheter, sam användning av resurser
2. Kartläggning och granskning av ÅHS tjänsteutbud
  - Aktiv benchmarking med både Sverige och Finland
  - Granskning av köpta vårdtjänster

BUDGET 2019, EKONOMIPLAN 2020-2023

§ 75

3. Ökat arbetsvälbefinnande
  - Satsningar på ökad delaktighet för personalen och möjlighet att påverka sitt arbete
  - Förbättrad informationsgång
  - Ledarskapsutveckling
  - Hållbar personalpolitik, förenhetligad policy

4. Utveckling av vårdprocesser
  - Förenklade och förenhetligade processbeskrivningar
  - Ibruktagning av vårdtyngdsmätning, optimering av personalresursen
  - Koordinering av vikarieanvändning

5. Kartläggning/modernisering av stödfunktioner
  - Förenklade processer inom ekonomistyrning och ekonomiuppföljning, stöder den budgetansvarigas arbete
  - Slutförd städdimensionering
  - Digitalisering av tjänster, ökat systemstöd
  - Aktiv användning av upphandlingsringar

Kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvård påverkas starkt av det demografiska läget samt av att verksamheten hela tiden utvecklas både medicinskt och teknologiskt. En mycket försiktig beräknad årlig kostnadsökning som används allmänt är att kostnaderna ökar med 1% per år pga. befolkningens åldrande och med 1% per år pga. medicinsk och teknologisk utveckling. För att kostnadsökningen skall vara hållbar i längden bör verksamheten kontinuerligt effektiviseras. Effektivisering av verksamheten innebär långt ifrån alltid att verksamheter läggs ner utan snarare framtagning av effektivare processer och arbetssätt. En kontinuerlig effektivisering garanterar ett utrymme för utveckling av vården.

Kliniker och enheter har lyft behov av utveckling för perioden 2019, och till vissa delar även för 2020-2021. Vid diskussioner har det utkristalliserats satsningar som är av en avgörande betydelse för att ÅHS ska kunna upprätthålla en adekvat vård. En förteckning över dessa presentas på styrelsens sammanträde.

BUDGET 2019, EKONOMIPLAN 2020-2023

§ 75

I nedanstående tabell presenteras en uppskattad kostnadsutveckling för perioden 2019-2023

	År 0 = 2019	budget 2020	budget 2021	budget 2022	% 2019-22	Diff € 2019-22
*Nettokostnader +0,5%	79 905 000	80 304 000	80 705 000	81 108 000	1,5%	1 203 000
**Nettok m extra åtgärder -0,5%	79 905 000	79 905 000	79 905 000	79 905 000	0,0%	0
<i>* Den teoretiska kostnadsökningen på + 2% och effektiviseringsåtgärder - 1,5%</i>						
<i>** Extra effektiviseringsåtgärder - 0,5 % för att stävja kostnadsökningen och uppnå det förväntade inbesparingskravet</i>						

FÖRSLAG:

ÅHS styrelse diskuterar budgetupplägget för 2019 och ekonomiplanepreioden 2020-2023 samt bordlägger ärendet för vidare beredning.

BESLUT: Beslöt enligt förslaget.

DELGIVNING

§ 76   Samarbetskommitténs protokoll 27.8.2018